

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Fölgyógyul a király

A beteg uralkodó étrendje

A ma érkezett hírek, amelyek a király egészségéről érkeztek, megnyugtatók. A baj még nem mult el teljesen, de az orvosok biznak a közeli fölgyógyulásban és a beteg állapotában mutatkozó jelek is erre engednek következtetni.

A király egészségi állapotáról a következő táviratok számolnak be:

A király lázmentes.

Bécs, április 22. A *Korrespondenz Wilhelm* jelenti: A Schönbrunnból ma reggel kapott híreink is igen öröndetesek és a tegnapi előtt beállott javuláson alapuló kedvező képet nem változtatják meg. Az uralkodó a múlt éjszakát jól és alig zavart alvással töltötte és a szokott kora reggeli órákban megerősödve kelt fel. *Öfelsége igen üdének érzi magát és állapotának tartós javulása a szinte állandó 36.3 fokú normális hőmérsékletben is kifejezésre jut*, melyet ma reggel konstataáltak. A kora délelőtti órákban az első reggeli után az uralkodó fogadta Paar gróf és Bolfras báró főhadsegédekét és meghallgatta előterjesztéseiket.

Bécs, április 22. A *Neue Freie Presse* értesülése szerint tegnap a király sputumát mikroszkópiai és bakteriologiai vizsgálatnak vetették alá, amely megerősítette a klinikai megállapítást. A vizsgálat diplococcusokat talált, de influenza-bacillusokat nem, miáltal megerősítést nyert a diagnózis, hogy *öfelsége diplococcus-bronchitisban szenved.*

Bécs, április 22. Az esti bulletin szerint a király állapotában, amely kielégítő, semmi jelentékeny változás nem történt.

Az eljátszott boldogság

Irta: Henry de Forge.

— Mártácskám, egy nagy meglepetést tartok a számotokra.

— Igazán roppant kíváncsivá tesz, kedves néni.

— No, ne törd rajta a fejedet, inkább megmondom. Jaques a feleségével, a kis Genevivevel Párisban van s ma estére meghívtam őket.

— De kedves néni...

— Ugyan mit pirulsz el? Talán csak nem akarod mondani, hogy az én bolondos álomom feszélyezni fog benneteket. Mert hiszen igaz, hogy én téged Jaquesnek szántalak s Genevive-t a férjednek, Pierrenek, de hát Isten és ti másként akartátok. Jól van, én nem ismerhettem az emberi sziveket. A természetek jobban össze illett volna. De nektek van igazatok, az álmodozást azonban meg kell nekem hagynotok. Ez már az öregek előjoga. Házasságba ezental nem szólok bele.

— Bizony, bizony, édes Herbelin néni, nem váltottuk be a hozzánk fűzött reményeit. — kacagott a fiatal asszony. De ha már nem lettem Jaques felesége, ma este eljátszuk a füstbe ment házasságunkat. Majd megkérem Pierret, cseréljen fel egy estére Genevivevel. S csakugyan az egész társaság kacagva ment bele a játékba.

„Isten hozta férjfelölt uram!” —
„Üdvözlöm szép kis ex-feleségem!” —
„Vallja meg, tréfált az egyik, hogy örül, hogy nem kell mindig együtt élnünk.”

Hogyan él, mit eszik és mit iszik a beteg király?

Bécs, április 22. Mikor a királyt vasárnap láz és borzongás fogta el, ami nagy bágyadsággal járt, az uralkodó ragaszkodott ahhoz, hogy *sem napirendjében, sem táplálékában a legcsekélyebb változás ne essék.* A király szombattól egész máig mindennap pontosan nyolc óraker fekiúdt le, mint máskor és reggel négy óraker kelt föl. Hat óraker reggelizik a király először, általában hideg szárnyast vagy angol sültet. Az egyetlen változás az, hogy reggelire tej vagy kakaó helyett orosz teát iszik.

Reggel hét óraker Kerzl dr. jelentkezik elsőnek szolgálattételre. Megvizsgálja a királyt és észleletét egy, a főudvarmesteri hivatalnak szánt könyvbe írja. A király az orvosi vizsgálat után visszatér munkájához s akkorra már ott áll íróasztalán egy palack savanyutej és egy darab fekete kenyér. Ebből kóstolgat a király olykor-olykon. A savanyutejet azért ajánlották az orvosok, mert étvágygerjesztő és egyuttal erősítő is. Az étvágy erősítésére naponkint kétszer, délelőtt és délután erőlevest is adnak az uralkodónak. Nyolc tyuk és egy liter víz kivonatát, amit letöltötenek egy negyedliter levesbe. A király csak azért eszi meg ezt az erőlevest, mert néha akkor is szokta enni, amikor teljesen egészséges. Déli fél tizenkét óraker következik a dejeuner dinatoire: leves, marhahús és főzelék. Este hat óraker van az utolsó étkezés, buillon-leves, meleg csirke és pezsgőbonbon.

A király most is naponkint fogadja az udvari méltóságokat, épp úgy, mint azelőtt. Kerzl dr. után megjelenik nála Paar gróf főhadsegéd, azután Bolfras báró főhadsegéd, majd Montenuovo herceg főudvarmester, délelben pedig Schiessl báró és Haverda királyi jószágigazgató. Este nyolc óraker a király lefekszik. Reggel egynegyed négy óraker vilá-

gosság van a nappali hadsegéd és a komornyik szobájában. Tudják, hogy a király nem-sokára fölkel és öltözködik. Az uralkodó mindennap megfürdik langyos vízben, megmasz-szirozzák, azután a komornyik megborotválja. Már öt óra előtt ott ül ő felsége íróasztalánál.

Azelőtt a király sétát tett a parkban, három hét óta azonban ezek a séták elmaradtak. A helyett a nagy képtárat valóságos fenyő-erdővé alakították át, itt szokott most a király sétálni. A mult szombatn és vasárnap, amikor ereje nagyon elhagyta, megelégedett azzal, hogy két dolgozószobájában tett rövid sétát. Akkor sokat pihent pamlagján is, amely első dolgozószobájában van és aludni próbált vagy ujságot olvasott. Hétfő óta azonban csak egy félórát pihent a pamlagon a dejeuner dinatoire előtt, épp úgy, mint máskor.

A király Miramareba megy.

Bécs, április 22. A *Neues Wiener Journal* közli azt a másutt meg nem erősített hírt, hogy *öfelsége környezetében, tekintettel az uralkodó állandó javulására, azzal a tervvel foglalkoznak, hogy öfelsége május közepén három heti üdülésre Miramareba megy*, mert az ottani enyhe klímától igen kedvező eredményt várnak. Azt akarják, hogy a király enyhe tengeri klímában üdüljön és teljesen megszabaduljon a légzőszervek indiszpozíciójától. Ezért esett a választás Miramarera. — Ha semmi közbe nem jön, az uralkodó már május közepén Miramareba megy és remélik, hogy *három heti üdülés után teljesen föl-épül.*

Bécs, április 22. Az udvarhoz közel álló helyről származó hírek szerint a király nem megy délvidékre. Az ez irányban keletkezett hírek közül csak annyi igaz, hogy tervbe vették azt, hogy a király hamarabb költözik át Ischlbe.

„Bizony, erre még gondolni is rossz” — kapott a szón a másik. — „Hamar kitépnék egymás haját”. — „En megkivánom, hogy úgy főzzön, amint én szeretem.” „En meg kiszéllőztetném a világból.” „Nem is illenék mi össze” — ismételték refrénként mind a négyen.

„Szabad a karját, Genevive” — kacagott Pierre.

„Ön elé teszem, Márta, le lovagi hódolatomat” — kontrázott Jaques.

És mialatt a néni aludni tért, a fiatalok két részre szakadva sétálni indultak a holdvilágos kertbe.

Márta és Jaques mentek elől, a régi emlékeket újítva fel.

— Emlékszik még erre, Márta?

— Emlékszem. Sokszor gondolok rá.

— Szereti-e még ezt, vagy azt?

— Még mindig.

S egyszerre mindketten rémülten kapták rajta magukat, hogy szótlánul, elfogódva lépkednek egymás mellett.

— Valami baja van talán? — sietett beszélni Jaques.

— Nincs, nincs, csak talán a környezet hat rám oly leverőleg.

Azután egy ideig mentek szótlánul egymás mellett. Az asszony érezte a csend viszásságát.

— Vacsora alatt azt mondta a néni, hogy nagyon boldog — szölt bizonyos magyarázhatatlan féltékenységgel.

— Igen, mondtam... De az nem igaz. Márta megriadva tolt el magától a fiatal férfit, aki szinte önfelédten zárta karjaiba s borította el arcát csókjaival.

— Ma este tudtam meg, hogy magát szeretem... — suttogta védekezőleg Japues.

— Hát a felesége, Genevive?

— Nem szeretem. A természete egészen más. Olyan szomorú. Lehetetlen szeretni.

— Igaza volt a néni.

— Márta, hogy érti ezt?

— Igaza volt, mikor minket szánt egymásnak. Mikor jött ez a gondolatom? Most ébredtem rá, hogy együtt vagyunk.

— Márta, maga sem boldog.

— Pierre temperamentuma más, mint az enyém. Nem tudom boldoggá tenni. Érzem sokszor... sokszor...

Hátuk mögött Pierre s Genevive vig kacagása csendült föl.

A fiatal nő kebeléből szinte sóhajtásszerűen tört elő pár szó.

— Miért is kellett nekünk újra találkozunk?

— Igaz, miért? ... ha már elmentünk a boldogságunk mellett.

— Ohé! Régi szerelmesek! Eljárt az idő! — kiáltott Pierre jókedvűen utánuk. — Hogy mulattatok, mert mi roppant sokat nevetünk.

... És közönyös arccal váltak el egymástól, hogy ne találkozzanak talán soha sem.

A felség egészségi állapotának javulását különben abban is látják, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös már el is utazott Wallseebe.

Az ipari bíróságok

Ankét a kereskedelmi- és iparkamaránál.

Az ipari bíróságokról törvénytervezet készült, mely a haladás és megbízhatóság szellemében modern alapokra kívánja fektetni az ipari bíróságot. A törvénytervezetet a kereskedelmi miniszter leküldte a kereskedelmi- és iparkamarához, hogy érdekeltégük óhajait figyelembe véve, arra nézve véleményt alkossanak s e véleményeket terjesszék fel hozzá.

A debreceni kereskedelmi- és iparkamara módot kívánt nyújtani nagy területe minden illetékes tényezőjének, hogy magát e szellemi munkába bekapcsolja, azért — mielőtt saját testületében tárgyalta volna — ankétára hívta össze az érdekeltéget. Ez az ankét ma délután folyt le, a kamara újjáteremtett nagy tanácskozó termében s résztvettek rajta:

Debrecenből: A kereskedelmi- és iparkamara részéről: Falk Lajos alelnök, Szávay Gyula titkár, dr. Radó Rezső s.-titkár, dr. Julow Viktor fogalmazó, dr. Ujfalussy Géza ügyvéd, Borrus Mihály felügyelő; az ipartestület képviselőiben: Dávidházy Kálmán elnök, Scheibner Gyula jegyző; a Magyar gyáriparosok orsz. szövetsége fiókja képviselőiben: Szántó Győző elnök; a Kereskedő Társulat képviselőiben: Bárdos Géza főtitkár; az Iparos-kör képviselőiben: Biczó Gyula elnök; az iparhatóság képviselőiben: dr. Harsányi Imre iparhatósági biztos; az Építő-iparosok szövetsége képviselőiben: Tóth János; a munkásszakszervezetek képviselőiben: dr. Löfkovits Vilmos titkár.

Résztvettek továbbá a kamara kerületéhez tartozó városok és községek részéről, így Balmazújvárosról, Hajduböszörményről, Hajdunánásról, Jászókszállásról, Karcagról, Kisujszállásról, Kisvárdáról, Kunhegyesről, Mátészalkáról, Munkácsról, Nagykállóból, Nagykárolyból, Nyíregyházáról, Szatmárnémetiből, Turkevéről az ottani ipartestületek, más ipari-, továbbá kereskedelmi érdekeltégek képviselői.

Debreczeni Lajos, az kamara ipari szakosztályának elnöke elnökölt az ankéten.

Szavay Gyula kamarai titkár vezette be a tanácskozást. Ismertette a kérdés múltját, az óhajok és panaszok gyűlését, fejlődését, a céhszerű állapotok korától és jellegétől, a mai modern megoldást kívánó helyzetig. Amint egykor a törvénykezés kiszakadt a közigazgatásból és önálló kezelést követelt, magából, úgy kívánkozik ki az ipari bírósági intézés szellemében önállósítsa magát. A közigazgatási kapcsolatnak azért sok előnye volt meg, mert a közigazgatás az élethez oly közelségben van, mint semmi más hivatal s az ipari élet munkaadóinak és munkásainak vitás ügyei nagyon sok életismeretet, sőt különleges szakismeretet kívánnak meg intézéseiknél. Van annak egy része, mely egyenesen a régi céhszerű helyzet emlőin függ s munkaadók és munkások harmónikus családi bíróságában intézhető el legcélszerűbben. Az elintézés módja és célja: a békéltetés. Tehát nem mindenáron a bírói ítélet.

Épen azért gondolatok merülnek fel e kérdés tárgyalásánál, hogy nem tuigyenés a haladás a járásbírói fórum felé. Maga a tervezet is éri különleges feladatait s számot vet a békéltetéssel és azzal is, hogy a mennyiben az iparosoknak otthoniasan tetsző: megtartassanak fakultative a régi patriarkális fórumok. Emellett fejlettebb ipari gócpontokban, nagyobb városokban, meghonosítja az ülnöki intézményt, vagyis a bi-

rászkodásba bevonja magukat az érdekeltéket a jogászbíró mellé s bevonja az ülnökök rendjébe paritásos alapon egy a munkaadók, mint a munkásokat. Nagy szociális vivmányt képvisel ez az elv és alkalmas arra, hogy a peres érdekeltégek mindkét osztályánál, de különösen a munkásosztálynál bizalmat és megnyugvást keltsen. Könnyen is átlátható a helyzet bizalmat és megnyugvást keltő lényege, ha elgondoljuk, hogy az ipari bíróság áll egy jogász bíróból s mellé beosztott két ülnökből, kik közül az egyik munkás, a másik munkaadó.

Felkéri a megjelent érdekeltéget, hogy véleményét szabadon és teljes bizalommal adja elő, mert a kamara ezt kívánja éppen összegyűjteni; tárgyalni fogják a kérdést általánosságban és részleteiben s a tüzetes ismertetés megtételére felhívja az ügy referensét, Radó dr. segédtitkárt.

Radó Rezső dr. segédtitkár tüzetesen és behatóan ismertette a tárgyalás alatt álló törvénytervezet összes intézkedéseit. Az új törvénytervezet lelkiismeretes gondossággal készült, szeretné biztosítani azt a fórumot, amelynek teljes nyugodtsággal rábízhatná egy a munkaadó, mint a munkavállaló érdekelték nagy tömege vitás ügyeinek elintézését. Igen fontos szociális könnyítéseket óhajtott bevezetni oly célból, hogy a peres eljárást könnyítse, gyors eljárást akar biztosítani, ezért jelöli ki ipari bíróságok gyanánt a járásbírókat. Emellett törekszik arra legelőbb a nagyobb helyeken, hogy az érdekeltégeknek is helyet adjon ülnökök által az ipari bíróságokban.

Nagy jelentőségű reform volna az, ha az ipari bíróságok a békéltetésnél is eljárának. Sajnos azonban, hogy a tervezet nagyon is számot tesz a takarékoság elvével s ezért nagy jó akarattal kidolgozott intézkedései az ipari és kereskedelmi világot kielégítő reformnak mondható.

Az ipari élet fejlődése érdekében szükséges volna, hogy az ipari perek ellátására egy igazán szakbírói fórum létesítsék, amelynek megvolna az elengedhetlenül szükséges jogi tudás mellett az ipari élet viszonyaira gyakorlati ismerete, közgazdasági jártasság, párosulva a mai küzdelmes gazdasági élet szociális megértésével.

Ha azonban ezt a kérdést az ipartörvény reformjaként tekintik, úgy elgondolható volna más megoldás is. A mai közigazgatási hatóságok keretéből ki kellene venni és külön megszervezni az iparhatóságokat, mint teljesen önálló állami szerveket. Nagyobb városokban ma is külön személyzet látja el a teendőket a megyékben pedig több járást össze lehetne vonni egy iparhatósági járásra. Ezekre az iparhatóságokra rá lehetne bízni az ipari bíróságot a békéltetési eljárást és a tervezetben szabályozott munkásbiztosítási bírósági teendőket is, természetesen úgy, hogy minden helyen ülnökök működjenek az iparhatóság mellett akkor, amikor bírósággal jár el. Másodfokon kerületi iparhatóságokat kellene szervezni a kereskedelmi- és iparkamarák székhelyein. E szervek látnák el ülnökkel a másodfoku ipari bíróságot is. Kötelező volna azonban a másodfoku elbírálás alá kerülő ügyekben a kamara véleményének a megkérdése.

Az ezután kifejlődött igen tartalmas vitában részt vettek Szávay Gyula titkár és Radó Rezső dr. s.-titkár, Scheibner Gyula (Debrecen), Löfkovits Vilmos dr. (Debrecen), Strausz Károly dr. (Nagykároly), Trak Géza (Nyíregyháza), Schwartz Pál dr. (Kisvárd), Szántó Győző (Debrecen), Harsányi Imre dr. (Debrecen), Dobray Ferenc (Karczag), Tóth János dr. (Debrecen), Doby Antal (Mátészalka).

= A kassai képviselőválasztás. Kassáról táviratozzák: A kassai ellenzék Vargha Gyulával szemben Szatay Lászlót léptette föl. A választás május 7-én lesz.

Választások a Házban

Simonsits Elemér lett az új alelnök

A képviselőház ma az új ülészak kezdetével járó formalitások egy részét, a két alelnök, a háznapy és a tizenkét jegyző választását intézte el természetesen az ellenzék távollétében. A választás az eddigi helyzettel szemben azt a változást hozta, hogy Lázár István gróf helyett, aki nem óhajtott tovább is vállalni a tisztséget, egyik alelnöknek Simonsits Elemért választották meg.

A folyosón örömmel terjesztették a király egészségi állapotáról érkező kedvező híreket. Valakinek az eszébe jutott, hogy Tiszta István gróf most érkezett el ötvenharmadik születése napjához, amire megindult a szervezkedés, hogy a párt szerencsekívánatait méltó módon fejezzék ki.

A választások.

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg az ülést. Ismét fölolvastatta az ülészakot berekesztő és megnyitó királyi kéziratot, azután elrendelte a névszerinti szavazást a két alelnöki tisztség betöltésére. Miután a jegyzők a szavazatokat megszámlálták, az elnök fél tizenkét óra után kihirdette, hogy összesen százötvenegy képviselő szavazott és pedig egyhanguan Szász Károlyra és Simonsits Elemérré, akiket tehát a képviselőház megválasztott alelnökeinek jelent ki. (Zajos éljenzs.)

Ezután áttér a Ház a háznapy és a tizenkét jegyzőnek névszerinti szavazással való megválasztására.

Jelölve voltak Angyal József háznapy, jegyzőknek pedig a régiék: Almássy László, Budiszavlyevics Szrgjan, Hoványi Géza, Kostyál Miklós, Mihályi Péter, Pál Alfréd, Rudnyánszky György, Szász Károly, Szepesházy Imre, Szinyei Merse Félix, Szoyka Kálmán és Vermes Zoltán. Mindnyájukat egyhangulag megválasztották.

A munkarend.

Beöthy Pál elnök javasolta, hogy a Ház ezentul délelőtt tíz órától délután két óráig, majd két órai megszakítással, délután négytől este nyolcig tartson ülést, interpellációs napnak pedig a szerdát tüzézik ki.

Az elnöki előterjesztéseket a képviselőház helyesléssel elfogadta.

Végül a Ház az elnök indítványára elhatározta, hogy holnap megválasztja a bizottságokat és megkezdi a költségvetés tárgyalását.

A főrendiház ülése.

A főrendiház ma délután négy órakor ülést tartott, amelyen megválasztották a háznapyot, jegyzőket.

Kitüntetve a bécsi, párisi és londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

CSUZ :: KÖSZVÉNY :: REUMA

ellen a legjobb házi szer a híres

KIRÁLY-BALZSAM

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 K teljes használati utasítással.

Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ

gyógyszertárában

Kossuth-u. 8. A színház mellett.

KÉZIMUNKA ÉS ELŐNYOMDA ÁRUHÁZ.

Krausz Gyula

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 3. SZÁM.

Megérkeztek a legújabb ::

kézimunkák a legolcsóbb :: árban. ::

TELEFON 288. SZÁM

Tíz új iskola

A községi iskolaszék ülése

A közigazgatási bizottság határozata és a tanfelügyelő szorgalmazása folytán a városnál mindinkább foglalkoznak az újonnan létesítendő tízenhét iskola ügyével. A közigazgatási bizottság kimondta, hogy tíz iskola már most, a további hét iskola pedig két éven belül lesz létesítendő. A tanács tudvalevően négy új iskola felépítését már el is rendelte, a többi iskola építésére pedig most folynak az előkészítő munkálatok.

Debrecen város szempontjából az bír különös fontossággal, hogy a megfelelő tantervet ki alkalmazza, mert a város községi iskolákat nem akar fenntartani s így most két irányban folynak a tárgyalások, hogy az iskolákat ki tartsa fenn: az állam, vagy a református egyház-e.

A város megkereste a református egyházat és az államot is, hogy vegye át az iskolákat. Mindkét részről hajlandóság is mutatkozott erre, de hivatalos értesítés e tekintetben a városhoz még nem érkezett.

Ma délután Kovács József polgármester elnöke alatt tartott községi iskolaszéki ülésen ez a kérdés is szóba került.

Az ülésen a bizottság elsősorban tudomásul vette, hogy a kultuszminiszter Hajdu Ferenc drt kir. tanfelügyelővé nevezte ki. — Kimondta a bizottság, hogy az új tanfelügyelőt üdvözlölni fogja.

Az új iskolákban alkalmazandó tanítókra vonatkozóan a megindult vitában több szempont nyert kifejezést. Vita folyt a fölött, hogy fiatal kezdő fizetésű tanítókat, vagy öregebb tantereket alkalmazzanak-e. A bizottság végre is abban állapodott meg, hogy kezdő fizetésű fiatal állami tanítókat fog alkalmazni s megbizta az elnökséget, hogy ilyen értelemben készítse el a díjleveleket.

Arra vonatkozóan, hogy az államnak, vagy a református egyháznak adják-e át az iskolákat, a bizottság abban állapodott meg, hogy az átvétel dolgában a református egyház hamarabb nyilatkozik, mint az állam, akkor az egyháznak adja át, hogy azok felekezeti iskolák legyenek. Az államnak egyébként csak akkor adnák át az iskolákat, ha megfelelő államsegélyt adna.

Néhány személyi ügyet intézett még el ezután a bizottság.

Borzalmas rablógyilkosság Hajduszováton

Titokzatos büntény az éjszakában

Borzalmas rablógyilkosság tartja izgalomban a közeli Hajduszovát község lakosságát. Mára virradóra a község főutcáján lakó Kardos Antal gazdát meggyilkolva és kirabolva találták. A rémes esetről tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Hajduszováton a Botszegi-utca 524. számú házában lakott Kardos Antal. Az ötven év körül járó, közepes vagyonnal rendelkező gazda özvegy ember volt. Magára hagyatva élt; a nővére, özv. Tóth Jánosné gondozta. Az asszony rendszerint reggel ment el a bátyjához, hogy a takarítást elvégezze.

Ma reggel is megjelent nyolc óra tájban testvére házában. Az udvaron semmi gyanús dolgot nem észlelt, gyanútlanul nyitott be a konyhába, onnan a szobába. Mikor az ajtót kinyitotta, a szeme elé táruló látványtól dermedten állott meg a küszöbön. A szoba közepén ott feküdt hatalmas vértócsában Kardos Antal, nyakán mély seb tátongott.

Özv. Tóth Jánosné az irtózatos látvány után rémült sikollyal menekült ki a házból. — Jajveszékeltére egybefutottak a környékbeli

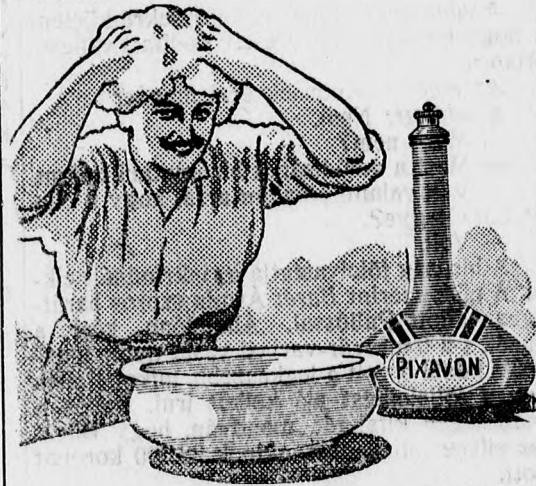
lakók, betekintettek a szobába s meggyőződést szereztek az első percbeu hihetetlennek hangzó gyilkosságról.

Nyomban jelentést tettek a község házában, mire a csendőrök azonnal a helyszínre mentek. A községi orvos megvizsgálta a gazdát, de már csak az órákkal azelőtt beállott halált konstatálhatta. Megállapította az orvos, hogy *Kardos Antal gyilkosságnak az áldozata; a halott nyakán harántul egy tátongó, a gégét és a jobb oldali fő ütőeret átmetező, a nyakcsigolyáig ható metszett seb van.* Ebből következtetbe, a gyilkos borotvával végzett az áldozatával. — A vágás azonnali halált idézett elő.

A csendőrség által bevezetett nyomozás során elsősorban helyszíni szemlét tartottak. A szobában a komótot feltörve és fiókját kihuzva találták; a szekrényből hiányzik körülbelül *hatvan korona készpénz.* Kardos Antal ugyanis tegnap öt métermázsza tengerit adott el s ennek az árát vitte magával a tettes. — Így nyilvánvaló, hogy *rablógyilkosság történt.* Ezt a feltevést megerősíti az a körülmény, hogy a halott görcsösen szoritott a kezében egy kulcsot, mely a konyha-ajtót nyitotta. A csendőrség ebből arra következtet, hogy a gyilkos az éjszaka bezörgetett Kardoshoz, aki kinyitotta az ajtót s mikor kezében a kulccsal a merénylő elől a szobába menekült, akkor végzett vele a tettes.

A hajduszováti községi előjáróság a délelőtt folyamán jelentette a rablógyilkosságot a debreceni kir. ügyészségnek Gáthy Bálint kir. vezetőügyész a helyszíni és a bírói szemle, valamint a boncolás megejtésére Ferenczy Tibor dr. kir. ügyész, a soros vizsgálóbíró és Horváth Arthur dr. törvényszéki orvost kiküldte Hajduszovára. A bizottság a délutáni vonattal a helyszínre utazott.

Az erélyes és széleskörű nyomozást megkezdte folytatják. A hajduszováti csendőrség a nyomozáshoz segítségül hívta a hajduszoboszlói csendőrörsöt.



A fejbőr tisztántartása.

az egészséges és szép hajzat legelső feltétele. Ezért mindenkinek, aki hajzatát szereti, meg kellene szoknia a rendszeres fejmossást Pixavonnal. A Pixavon enyhe, folyékony fejmossó-kátrányszappan, amelyből szabadalmazott eljárással kivonták a kellemetlen kátrányszagot. A Pixavon nemcsak a haj és a fejbőr tisztítására való, hanem egyúttal serkentőleg hat a fejbőrre. A Pixavon hajápolás a fejbőr és a hajzat tisztításának és erősítésének a legjobb módja, ezt igazolják a modern tapasztalatok is.

Egy üveg Pixavon hónapokig tart és ára 2 kor. 50 fill. Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszertüzletben. Pixavon hajmosást minden jobb férfi és nőifodrász elvállal.

Marsovszky Miklós máv. igazgató-helyettes vizsgálata a vaggongyári tüzesetnél

Leltározzák a kárt

Marsovszky Miklós, a magyar államvasut igazgató-helyettese ma reggel kilenc órakor megjelent a gépjavitó-műhelyben, hogy a vizsgálatot lefojytassa a tüzvész tárgyában. Az igazgató-helyettesnek elmagyarázták, hogy az elhamvadt V. kocsiosztály mely részén támadt a tűz s miképpen terjedt tova oly rohamosan. Részletesen elmondották a mentési és oltási munkálatokat, majd a kár nagyságát és a hivatalos megállapításokat terjesztették előbe.

A műhelyfőnökség még most sem tudja pozitíve, hogy pontosan mennyi a vasut kára, mert a drága szerszámok számát csak a leltár egybeállítás után lehetséges kimutatni. Ez pedig napokat igényel, mivel a munkásoknak kiadott, elhasznált és becseselt szerszámok összeállítása rendkívül komplikált művelet. Éppen ezért csak a hozzávetőleges, a tényleges kártól kevésbé eltérő összeget jelenthettek Marsovszky Miklósnak. Ez a bemondott összeg pedig két millió korona körül variál.

Marsovszky igazgató-helyettes helyben hagyta a műhelyfőnökségnek azt az intézkedését, hogy a munkások egy részét Miskolcra, másik részét Szolokra helyezték át ideiglenesen. A napszámra dolgozó, de nem véglegesített munkások továbbra is a debreceni műhelytelepen dolgoznak, vagyis a tüzvész miatt senkit sem bocsátanak el.

A leégett V. osztály újra építését az igazgató-helyettes sürögösen elrendelte. A kőfalak egyes részeit lebontják s a kocsiosztályt régi mintájától eltérőleg, teljesen új, tüzmentes tetőzettel fogják építeni.

Marsovszky Miklós igazgató-helyettes az intézkedések után négy óra 45 perckor a gyorsvonattal visszautazott Budapestre.

Kitört a háború Amerika és Mexikó közt

Verakruz az amerikaiaké.

Washington, április 22. Daniels tengerészeti államtitkár este 6 órakor a Fehér Házba ment. Meg nem erősített hír szerint Fletcher ellentengernagy közölte Verakruz megszállását.

Newyork, április 22. A brooklyni tengerészeti hajógyárba érkezett szikratávirat meg erősíti, hogy az amerikaiak megszállták Verakruzt. Vesztességük négy halott és husz sebesült.

Washington, április 22. Daniels tengerészeti államtitkár közli Fletcher ellentengernagy táviratát, amelyben jelenti, hogy tengerészkatonákat és matrózokat partraszállított és megszállta a verakruzi vámházat. — A mexikóiak a vámház megszállása után tüzelni kezdtek, de a Praerie szállítóhajó gránátjai elűzték őket hadállásaikból.

Az első összecsapás.

Páris, április 22. A Newyork Herald táviratot kapott Washingtonból, hogy megtörtént az első összecsapás, de Verakruz az Egyesült Államok hatalmában van. Mikor az Utah páncélos gőznaszádjain amerikai matrózok Verakruzban partra szállottak, Huerta csapatai erős puskatüzlettel fogadták az amerikai

levelek, amelyek hiányos izléssel a lapokban már előre megjelentek, nem bizonyítják azt, hogy a befolyását eredménnyel fölhasználta volna. Egyébként a kereskedelmi üzletek köztése tisztességes dolog még államhivatalnok és katonatiszteknek is.

A legkomolyabb vád az, hogy a sértett a minisztertanácsí jegyzőkönyveket fordította s abból megtudta, hogy a pályaudvarokat kihelyezik s ezt Barát ki akarta használni spekulációra. Ez olyan súlyos vád, amely, ha igaz, becstelemné, gazemberré teszi azt, aki elköveti. Ebben az irányban a legmesszebb menő bizonyítás szükségessége s ha erre van alapja a védelemnek, ám bizonyítsa kétséget kizáróan. Előterjesztést tesz a bizonyítékok kiegészítésére s kihallgatni kéri Molnár Viktor volt temesi főispánt, Joannovics alispánt, Stettina államtitkárt, Neumann és Halász miniszteri tanácsost, Kraushaar Károlyt és másokat.

(Barát fölszólalása.)

Barát Ármín szintén felszólal és kijelenti, hogy örömmel üdvözi a mai napot, amely ugy a maga, mint családjának másfél évi meghurcoltatása után végre nyugalmat és elégtételt fog hozni. Kéri a bíróságot, hogy segítse elő az ügy befejezését és lefolytatását. Majd az egyes részletekről nyilatkozik. Kijelenti, hogy a Róth-féle váltóból egy fillért sem kapott. — Kéri erre vonatkozólag László igazgató kihallgatását, hogy soha egy szót sem szolt neki a Pallós-féle vasutak érdekében. Felvilágosításul megjegyzi, hogy 1908. december hó 5-éről szóló hivatali kinevezése, hogy sohasem volt a sajtófőnök helyettese, hanem csak egyszerű sajtótudósító. Ugy akkor, mint jelenlegi állásában egyszerű szolgálja a miniszterelnöknek, egyszerű referens, akinek semmi kormányzati ügyhöz köze nincsen, semmire befolyást nem gyakorol és csak minisztere utasítását követheti.

Elnök: A bíróság a bizonyítás kérdésében tanácskozára vonul vissza.

(A bíróság elrendelte a bizonyítást.)

Másfél órai tanácskozás után döntött a bíróság az előterjesztett bizonyítási eljárás elrendelése fölött. A bíróság a bizonyítást elrendelte. És pedig helyt adott a bizonyítási kérelemnek Barát Ármín levelezése, a temesvári polgármesteri hivatal átiratainak fölvétele s Barát Ármínnek a sajtófőnökké történt kinevezetéséig kifejtett tevékenykedése tárgyában. Viszont nem rendelte el az államvasut állomásának kitelepítésére vonatkozó minisztertanácsí akták fölvételét, valamint Barát Ármín egyéni becsületessége bizonyítása érdekében bejelentett tanúk kihallgatását.

Ugy Ráth Endre dr. védő, mint az ügyész semmiségi panaszt jelentettek be a bizonyítás egyes részeinek el nem rendelése miatt.

Ráth Endre dr. védő kéri: tegye föl az elnök a kérdést az esküdtekhez, vajjon kívánják-e az el nem rendelt részekre a bizonyítás elrendelését.

Elnök: Ezt a kérdést, majd a kérdések föltevésénél fogja az esküdtekhez intézni. A tárgyalást félbeszakítja s folytatását holnap reggel kilenc órára tűzi ki.

Vesse emlékezetébe, hogy:

1. A Scott-féle emulsió az egyetlen Scott eljárása szerint előállított majdnem 40 éves hírnévnek örvendő csukamájolaj-emulsió.
2. A Scott-féle csukamájolaj-emulsió kizárólag a legfinomabb Lofoten gőzhalolajból és más hasonlóképen csak elsőosztályú anyagokból lesz előállítva. Innen van maradandó jósága és hatóereje.
3. A Scott-féle csukamájolaj jóízű, könnyen emészthető, étvágyjavító, erősítő szer, épügy felnőttek, mint gyermekek számára.
4. A Scott-féle emulsió hála a bevált Scott-féle eljárásnak a megromlás veszélye nélkül tartható és úgy télen, mint nyáron egyforma hatóerővel bír.

De csak a Scott-féle emulsió és nem más!

Egy eredeti üveg ára: 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére, Wien, VII. egy gyógytár után próbapackagot küldünk.



Felakasztották Rozor Györgyöt

A szülőgyilkos kivégzése

A szülőgyilkos Rozor Györgyöt ma reggel 6 órakor kivégezték. Az elítélt előtt tegnap reggel hirdette ki Borzsovay Béla kir. ítélőtáblai bíró elnöklele alatt a törvény a Kuria döntését, amely jóváhagyta az esküdtbíróóság ítéletét. Közölte a törvényszéki elnök a vádlottal, hogy ő felsége a kegyelmi tanács javaslatára nem találta megadhatónak a kegyelmet és az igazságszolgáltatásnak szabad folyást engedett.

Az utolsó éjjel.

A halálraítélt az estét és az éjjelt nyugodtan töltötte. Tíz óra után fél deci rumot kért, amit meg is kapott. Az ital kissé felfrissítette. Egy esperes állandóan a halálraítélt mellett volt és imádkozott.

Rozor két óra tájban elaludt, de már fél 4 órakor reggel ismét ébren volt. Ekkor azt mondta a mellette imádkozó papnak:

— Gyónni akarok.

A gyónás egy teljes óra hosszáig, fél 5 óráig tartott. Ekkor nyugodtabbnak látszott a gyilkos.

Hat óra előtt megérkezett Bali Mihály két segédjével, Gold Károllyal és Hermann Ádámmal. Gold kivette a kötelet, Bali pedig megvizsgálta a bitófát.

Ekkor Dániel ügyész azt kérdezte Bálitól:

— Rendben van?

Bali: Minden rendben.

Horváth János csendőrőrmester is jelentette az ügyésznek:

— Minden rendben van.

Rozoron fekete télikabát, barna kabát, szürke mellény és nadrág volt. Gailér nem volt rajta. Kezeit elől összekulcsolva lépett az akasztófa elé.

A bitófa alatt.

A bitófa előtt megállt, majd a bíróság felé fordult és merően nézett az elnök szemébe.

Az elnök felolvasta előtte az íreletet, a Kuria döntését és a király jóváhagyó rendelkezését.

Rozor nyugodtan hallgatta a felolvasást, néha egy-egy pillantást vetve a közönségre. Aztán nyugodtan levette télikabátját. Gold odalépett hozzá, hogy a bitóhoz vezesse, mire Rozor a következőket mondotta:

— Még egy imát szeretnék elmondani!

Kérését teljesítették. Ezután a bitófához vezették, összekötötték kezét, lábát és a számlolyra állították. Rozor még egyszer megszólalt:

— Bocsássanak meg, nagyságos uraim!

Ezután újból megcsókolta a pap kezében levő keresztet. A két hóhérségéd beillesztette nyakába a hurkot és elrugta alóla a számlolyt.

Bali eltakarta a deliquens száját.

Rozor néhányat vonaglott, mielőtt Bali egy újságpapírosból kendőt vett elő és ezzel eltakarta az arcot.

6 óra 6 perckor a pribékek abbahagyták a lábak húzását és 6 óra 13 perckor az orvosok konstatálták a halál beálltát.

A királyi ügyész ezután kérdést intézett Rozor ott levő rokonához, Cidlea Iozsef mézáros mesterhez, hogy a család akarja-e az elhunytat eltemetni, mire Cidlea így felelt:

— Nekiünk nem kell!

Az ügyész erre parancsot adott, hogy a temetés délután 3 órakor legyen az állam költségén.

6 óra 32 perckor levették a kivégzett arcáról a kendőt. Az arc fakó, az ajkak szederjések voltak, de különben aig változott.

6 óra 43 perckor újból konstatálták a halált, mire a holttestet levették a bitófáról. Gold és Hermann ezután a halottas kamarába vitték, ahol egy asztalra fektették, amíg megjön a koporsó.

Elveszik a kötelet.

A kivégzés után az ügyész felszólította Bálit, hogy adja át a kötelet. Bali azt felelte, hogy ez nem szokás; mire az ügyész újból felszólította a kötelet átadására, mert nem engedte meg a kötéllal való kereskedést. Bali kénytelen volt a parancsok engedelmeskedni.

HIREK

*

— **Minisztertanács.** Fővárosi tudósítók jelentik: Ma este minisztertanács volt, amelyen kormányzati folyó ügyeket tárgyaltak.

— **Jelentkezések a Kossuth-szobor leleplezési ünnepére.** A városi tanács által kibocsátott meghívókra egymásután jelentik be egyesek, valamint testületek és hatóságok, hogy testületileg, vagy küldöttségileg részt vesznek a Kossuth-szobor leleplezési ünnepélyén, amely igen impozánsnak ígérkezik.

— **Az új váltótörvény és a községek.** — A mostan életbelépő új váltótörvény érdekes vonatkozásba kerül az ugynevezett összeépült községekkel. A törvény 86-ik §-a a belügyminiszterre bizza annak megállapítását, hogy mely községeket kell összeépülteknek tekinteni. Az óvásnál, figyelmeztetésnél, vagy a váltó elfogadásánál van ugyanis szerepe az új váltótörvényben az összeépült községeknek, ahol a teljesítés helye zavarokra és pörösködésekre adhat alkalmat. A belügyminiszter tegnap körrendeletben hívta föl Hajdúvármegye alispánját, hogy a helyi viszonyok alapján készítsen kimutatást arról, hogy a törvényhatóság területén mely községek tekintendők összeépült községeknek. A körrendelet megemlíti azt is, hogy összeépült községek azok, amelyeknek beltelkei egymással találkoznak, illetve amelyeket egymástól csupán utca, vagy hid által könnyen átjárható csatorna, vagy folyó választ el. Ugyancsak összeépült községeknek tekintendők azok a községek is, amelyek különböző törvényhatóságok területén fekszenek, valamint azok, amelyek a törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városokkal összeépült községek.

— **Egy volt debreceni színész szerencsése.** Szabadkáról táviratozzák: Kardos Géza, volt debreceni színész részt vett egy hatagú társasággal az osztálysorsjátékban. A társaság most megnyerte a 600,000 koronás főnyereményt, amelyből Kardos 60,000 koronát kapott.

— **Thury Elemér,** a debreceni közönség kedvenc művésze, személyesen konferál a „Rablélek” minden előadásán az Apollóban.

Korona-Passagó

URANUS

Telefon 3-28.

Csütörtökön — Pénteken

április hó 23-án, 24-én

A MÉLTÓSÁGOS MASAMÓD

Elsőrendű vigjáték 2 felvonásban.

Főszereplő Hanny Weise.

1. **Zene.**
2. **A francia Jura.**
Természeti felvétel.
3. **A kis bretonnó.**
Kacagtató jelenet.
4. **A film író.**
Bohózat.
5. **Talakodó Péter.**
Komikus jelenetek.
6. **Hamis levelek.**
Drámai életkép.

Előadások kezdete: este 7 órakor folytonos be-mennettel. Rendes helyárak. Bérlet-, üszivselő-és trafikjegyek érvényesek.

Szombaton új műsor.

— **Dohánytermelők sérelme.** Debrecen város nemrég indokolt felterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez, hogy a nyiracsádi és nyirmártonfalvi dohánytermelők ne az érmihályfalvi, hanem a debreceni dohánybevéltő hivatalhoz hozhassák be dohánytermésüket. Erre most a város a következő leiratot kapta:

M. kir. dohányjöv. központi igazgatóság.

4300.—II/1914. ii. s.

Debrecen sz. kir. város tek. Tanácsának.
Debrecen.

Folyó évi március hó 19-én kelt 4390. sz. b. átiratára van szerencsém értesíteni a tek. Tanácsot, hogy Nyiracsád és Nyirmártonfalva községek dohánytermelőinek azon kérelmét, miszerint az érmihályfalvi dohánybevéltő-hivatal helyett jövőben is Debrecenbe szállhassák dohánytermésüket, teljesíthetőnek nem találtam.

Ezen új beosztás ugyanis azon okból vált okvetlenül szükségessé, miután a debreceni beváltó-hivatalnál az anyag helyes kezelésére már elegendő raktárhelyiség nem áll rendelkezésre és az ottani telekviszonyok mellett a terjeszkedés új építkezés után sem lehetséges, míg ellenben Érmihályfalván, ahol mult évben is egy új levélraktár építettett, a hivatal bőven rendelkezik raktárhelyiséggel; és az érmihályfalvi dohánybevéltő hivatalnál mult évben felállított új levélraktár főleg azon céllal lett létesítve, hogy ezáltal a debreceni dohánybevéltő-hivatalnál fennforgó rendkívüli elhelyezési nehézségek megszüntetessenek.

Budapest, 1914. április hó 3-án.

Dr. Kövendi.

Itt egy közhasznú intézménynél ismét vereség érte Debrecen érdekeit.

— **Vadász államtitkár beteg.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Vadász Lipót államtitkár tegnap a Pajor-szatóriumban Hüttl Humér dr. tanár megoperálta. A beteg állapota kielégítő.

— **A méltóságos masamód.** (Kacagató bohózat az Uránusban.) Elismerésre méltó és imponálóan nagyszzerű az a törekvés, amelyet az Uránus-színház igazgatósága kifejt, hogy a mozikközönség fokozottabb igényeit is kielégítse. Nap-nap után a legpompásabb slágerek, megkapó drámák, ötletes vígjátékok váltakoznak az Uránus műsorán. A mai bemutató a maga valójában megint páratlanul népszerű lesz. Szinre kerül egy francia vígjáték, „A méltóságos masamód”, amelynek kedvesebb, mulatságosabb történetet alig lehet még mozi-műsoron látni. „A méltóságos masamód” bohózatban a főszerepet Hanny Weise, a szertre méltó mozi-művész játsza. A közönség az első pillanattól kezdve kacag, amíg csak a film utolsó jelenete le nem perog. A kiváló kép mellett egy elsőrendű kísérő-műsor is szerepel, többek között a vagon-gyár pusztulása, helyszíni felvétel is.

— **Hajevő leány.** A minap a szatmári kórházban megjelent egy Kiss Gáborné nevű asszony 17 éves Ida leányával s elmondta, hogy leánya hetek óta semmi táplálékot nem bír magához venni. Dr. Lükő Béla orvos megvizsgálta a leányt s megállapította, hogy a gyomrában hatalmas daganat van, amelyet műtét után lehet csak eltávolítani. A műtétet tegnap hajtották végre. A gyomorüregeben daganat helyett az egész gyomrot betöltő, összesűrűsödött anyagot találtak, amelyet könnyen eltávolítottak a gyomorból. Rövid vizsgálat után kitűnt, hogy az állítólagos daganat nem egyéb, mint egy csomó, körülbelül 75 dekagramm súlyú lószőr, haj és ételmaradék összetapadása folytán keletkezett massa, amely úgy jutott a Kiss Ida gyomrába, hogy a leány serdülő korában a hisztériának egy fajtájában szenvedett, mely abban nyilvánult, hogy a beteg ellenállhatatlan kényszert érzet izetlen anyagoknak, mint például kréta, ceruza, falmész és igen ritkán szőr és hajszál lenyelésére. Kiss Ida kilenc-tíz éven át élt ezzel a szenvedéllyel s így képződött a lenyelt anyagokból egy massa a gyomrában. A leány a műtét óta jól érzi magát.

— **Balesetek munkaközben.** Fejes Sándor 28 éves napszámos magyar államvasuti pályamunkás lábára ma délután munkaközben egy sinvas ráesett. Súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a városi kórház sebészeti osztályára szállították. — Szilágyi József munkás az István-gőzmalomban dolgozott egy álványon. Véletlenül megcsuszott s lezuhant a földre. A esés következtében a jobb karját eltörte. Sérülésével a kórházban ápolják.

— **A nyugdíjasok nyugtája.** A rendőrfőkapitány közli az érdekeltekkel: „Értesítem a városunk területén lakó összes kegy- és nyugdíjasokat, hogy a kegy- vagy nyugdíjairól szóló nyugtáikat az életbelépet igazoló hatósági záradékolás végett a jövőben saját érdekükben minden hónapban, legkésőbb 6-ig és pedig személyesen adják be a rendőrség bejelentő hivatalánál (Szentanna-utca 12. szám I. emelet 13 ajtó), mert az eddigi rendszertől eltérőleg a nyugták ezután a megtartandó szabályszerű, hatósági vizsgálat után fognak igazoló záradékkal ellátni és mivel a vizsgálat egy pár napot igényel, a záradékolást nyugtát a beadása után csak egy pár nap múlva kaphatják meg. Azok, akik nyugtáikat csak a hó 26-ika után adják be, kegy- vagy nyugdíjaikat csak elseje után egy pár nappal később vehetik fel, mert azokat az előzetes vizsgálat miatt, elsejére hatósági záradékolással ellátni nem lehet.”

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Csütörtök — Péntek — Szombat — Vasárnap
április hó 23-án, 24-én, 25-én, 26-án

Világ szenzáció!
!! Amerikai stíl !!

Kizárólagos bemutatási joggal

ÉSZAKAMERIKA DÉLAMERIKA ELLEN.

(A GETTYSBURGI CSATA)

A legszebb és a legizgalmasabb csatakép, mely eddig a kinematográfiában megjelent. A legtekintélyesebb technika jellemzi e képet, amely a helyszínen egy évig készült 3000 ember részvételével. Maga a felvétel 32000 koronába került. E képek minden jelenete meglepésszerű s mindenkit érdekel.

Budapesten a Mozgókép Otthonban került bemutatásra e csodás látványosságú mozgóképet, melyet Ófensége József főherceg és családja teljes udvartartásával is végig nézett és a legnagyobb meglepedését fejezte ki a látottak felett.

Bemutatóra kerül még
az új kísérő műsor.

Előadások kezdete ma csütörtökön
este 7 és 9 órakor. Minden kép után van bemenet. Rendes olcsó helyárak. Kedvezményes áru jegyek érvényesek.

Szombaton — Vasárnap
sz előadások d. u. 3 óra-
kor kezdődnek.

— **Tilos állati tápporok engedély nélkül gyártani vagy árusítani.** A földművelésügyi miniszter szigorúan utasítást adott ki az állati betegségek ellen óvó, vagy gyógyítási célokra szolgáló gyógymódok engedély nélküli alkalmazásának továbbá állati betegségek ellen ugyanilyen célokra szolgáló tápporok, állati tápfolyadékok engedély nélküli termelése, forgalomba hozatala, alkalmazása és külföldről engedély nélkül való behozatalának tilalma tárgyában. Aki ezen rendelet ellen vét, kihágást követ el és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik.

— **Világszenzáció az Urániában.** Ma este ismét ragyogó művészi esemény fog kivételes szórakozást szerezni az Uránia-színház közönségének. A kinematográfiának legújabb alkotását, a nemzetközi film-törszén nagy értékkel jegyzett klasszikus csataképet mutatja be az Uránia-színház igazgatósága. „Északamerika Délamerika ellen” című csatakép ez, melynek 4 felvonáson át a legizgalmasabb jelenetek követik egymást. Budapesten a „Mozgókép-Otthon” 400 előadásban egymásután mutatta be e nagyszzerű képet, melyet Ófensége József főherceg és családja is végig nézett, s a látottak felett a legnagyobb meglepedésüket fejezték ki. A páratlanul álló nagyszzerű kép vasárnap estig marad az Uránia műsorán, melynek megtekintését határozottan ajánljuk olvasóinknak.

— **Elégett egy szekér szalma.** Ma délelőtt 12 órakor Zajacs József máv. váltóörnek a Szoboszlai-úton levő földjén egy szekér szalma eddig ismeretlen okból meggyuladt és elégett. A tűz tovább terjedését a kivonult tűzoltóság megakadályozta.

— **Fedák Sári, Rátkay, Thury, Deésy** játékában gyönyörködhetik ismét az Apolló közönsége.

— **Véres bál.** Rakamazról jelentik: A csendőrséget névtelen levélben arról értesítették, hogy „az alvén” a falu fiatalsága bált rendez. A csendőrség megjelent és széjjelcszaltta a bálozó fiataloságot, mire azok egy más helyiségben gyűltek össze, de nehogy a csendőrség tudomást vegyen a dologról, még lámpát sem gyújtottak. A fiatalság, leányok, legények, csendőrséget játszottak, ami úgy megy, hogy választanak csendőrt, bírót, gazdát és cselédeleányt és a cselédet, aki meglopja a gazdáját, a csendőrtök bekisérlik a dűtyiba, bíró elé állítják és büntetésből csókot, vagy valami mást kell neki adnia, amire a bíró ítéli. Megjelent a bálon Bodnár Béla huszonegy éves szolgaleány is, aki gunyolódott Bajakovics Konráddal, a bál rendezőjével. Bajakovics kést rántott, mire Bodnár szintén késsel védekezett és úgy összeszúrkálta Bajakovicsot, hogy pár perc múlva meghalt. Bajakovics ismert verekedője volt a környéknek és miatta tiltotta meg a hatóság Tokajban, hogy a parasztleányeknek nem szabad a járdán sétálni, mert Bajakovics, ha jókedvű volt, a nyílt utcán még az urinókat is megcsókolta. A gyilkos leányt beszállították az ügyészség fogházába.

— **A „Rablélek” előadásai** nem folytatálagosak, hanem mindenkor pontban 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— **Mielőtt nadrágtartót venne,** el ne mulassza megnézni Schön Sándor kirakatait. Piac-utca 14. sz. Csapó-utca sarok.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai utolsó napján a 600,000 koronás díjat a 107203 szám nyerte, melyet az utolsó 2000 koronás főnyereménnyel sorsoltak ki.

5000 koronát nyert: 44445.
2000 koronát nyertek: 16275 17584 27404 53757 83241 101653.

1000 koronát nyertek: 8381 20949 31910 36430 41775 52467 53521 66823 82996 94737 103454.

Azonkívül kihúztak még 25 sorsjegyet 500, és 456 sorsjegyet 200 koronás nyereménnyel.

— **A „Rablélek” Fedák Sárival** a főszerepben, Thury Elemér személyes konferálásával, mátol kezdve látható az Apollóban.

— **Elegáns kalap,** nyakkendő és fehérnemű újdonságok kaphatók Frank Testvérek-nél, a vármegyeháza mellett.

— **Külföldi utjáról** rövid időre visszaérkezett ismét a „Rablélek” az Apollóba.

— **Külli** Thury Elemér személyes konferálásával, mátol kezdve látható az Apollóban.

— **Pénel** nom bőr és teljes árak melle házában F.

AS

fej és fe
elismert fá
valódi Asp
tablettákat.
20 tablet
Mind
Az

BAYER

KA

Fog-h

KA

TÖ

§ A m

vényszek
jusi szolg
ták ki. A
ülésszakon

Rend

tokos, Tó
da, Marsa
drás gazd
vath Józse

mester,
Sándor se
tész, Leit

jos kovác
tokos, Sa
már-mest

Lénárt I
cipész, G
Béla dr.

szállásbiz
Nagy La
reskedő

kalauz, F
ló hentes
lós dr. ü

Hely

galmazot
da, Szilá
tokos, K

drás dr.
Ungvári
kár, Kos

§ A

egyeki la
szeptemb
Béla bud
nát és lu
rona elő
ta, ingat
azt irta
nát Tisz
törvény
háza ite
let ellen.

§ H
táviratoz
Bomher
akik Gáb

Külön érdekessége a „Rablélek“-nek Thury Elemér szenzációsan összeállított tréfas csevegése a „Rablélek“-ről. Aki már látta is, okvetlen nézze meg az Apollóban.

Pénz-, szivar- és cigarettatárcák, finom bőr nőitáskák, uti bőröndök, kosarak és teljes utifelszerelések a legolcsóbb szabott árak mellett **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában Piac-u. 38. szám.

Aspirin-tabletták

fej és fogfájásnál, rheumánál, influenzánál stb. elismert fájdalomcsillapítószer: hogy biztosan a valódi Aspirint kapjuk, kérjük a „Bayer“ féle Aspirin tablettákat. Ezek eredetisomagolásban csövenként 20 tablettát 0,5 g l. kor. 20 fill. ért kaphatók.

Minden tablettán az Aspirin szó látható. Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a törvények szerint, más cég nem jogosult készítményeit Aspirin névvel megnevezni.



NYILTÉR.

Fog-Krém

KALODONT Szájviz

TÖRVÉNYKEZÉS

§ A májusi esküdtzék. A debreceni törvényszék mellett szervezett esküdtzék májusi szolgálati lajstromát ma délelőtt sorsolták ki. A május 18-án kezdődő esküdtzéki ülészekon működni fognak:

Rendes esküdtek: Bujdosó András birtokos, Tóth Lajos építész, Molnár István gazda, Marsalkó Mihály ácsmester, Molnár András gazda, Hegedüs Ferenc birtokos, Horváth József közműves, Tolnai Dániel kovácsmester, Erdélyi András dr. ügyvéd, Büdi Sándor sertés kereskedő, Lovas Kálmán építész, Leitner Dezső birtokos, ifj. Kripkó Lajos kovács-mester, Halmágyi József földbirtokos, Salánki Ferenc gubás, Kiss Imre timár-mester, Nagy Ferenc sertéskereskedő, Lénárt Imre csizmadia, Kereskényi István cipész, Gyarmathy József csizmadia, Gévay Béla dr. ügyvéd, Nagy István nyugalmazott szállásbiztos, Katona Péter fazekas-mester, Nagy Lajos szíjgyártó, Frankel Vilmos kereskedő, Hafner István nyugalmazott vasúti kalauz, Balogh István birtokos, Fülöp László hentes, Gyöngyösi István gazda, Kun Miklós dr. ügyvéd.

Helyettes esküdtek: Nagy Dániel nyugalmazott főkalauz, Szentpéteri Mihály gazda, Szilágyi Gábor kereskedő, Tóth Imre birtokos, Komlósi Dániel csizmadia, Bay András dr. ügyvéd, Braun Adolf ékszerész, Ungvári Andor birtokos, Bárdos Géza főtitkár, Koszorus Ferenc birtokos.

§ A víz elvitte az előleget. Hercz Sámuel egyéki lakos, takarmány-kereskedő 1912. év szeptemberében szerződést kötött Schreier Béla budapesti lakossal, hogy öt vagon szénát és lucernát szállít neki. Hercz ezer korona előleget kért s mikor a pénzt megkapta, ingatlanait fia és leánya nevére iratta és azt írta Schreiernek, hogy a bevásárolt szénát Tiszadorogmán elvitte a víz. A debreceni törvényszék ma család miatt két havi fogházra ítélte Herczet, aki felebbezett az ítélet ellen.

§ Halálos ítélet. Székelyudvarhelyről táviratozzák: Az esküdtbíróság ma ítélkezett Bomher Péter és Gábor Sándorné ügyében, akik Gáborné férjét és apósát, valamint Bom-

her feleségét meggyilkolták. Az esküdtbíróság Gábornét kötél általi halálra, Bomher Pétert pedig életfogytiglan tartó fegyházra ítéltek.

§ A kismajtényi lázítási pör tárgyalása. Szatmárrói táviratozzák: Holnap kezdődik a kismajtényi lázítók pöre, akik annak idején az azóta mártírhalált halt Jaekovics Mihály vikárius ellen föllázították a román lakosságot és megtámadták a vikáriust. A pörnek 35 vádlottja van. A román komité aradi, nagyszebeni és bukaresti tagjai közül sokan érkeztek ma Szatmárra.

Külsőleg és belsőleg egyaránt legbiztosabb hatású háziszó

PALMA

Próbátveg 40 fillér.

Kapható:

Dr. Szelényi Árpád
gyógyszerésznél

Debreczen, Piac-utca 30. sz.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

| | |
|----------------------------|-------|
| Magyar hitel | 800 |
| Osztrák hitel | 61250 |
| 4 százalékos koronajáradék | 8165 |
| Allamvasút | 70 |
| Jelzálogbank | 418 |
| Rimamurányi | 652 |
| Salgótarjáni | 700 |
| Közúti vasút | 623 |

Magánleszámitolási kamatláb

Bécs 3¹/₁₆% — Berlin 2³/₈% — London 1¹³/₁₆%

Budapesti gabonatőzsde

| | |
|--|------|
| Strasser és König debreceni bizományos távirati jelentése. | |
| Bura 1914. április. | 1276 |
| „ májusra | 1276 |
| „ októberre | 1159 |
| Rózsa áprilisra | 1056 |
| „ októberre | 856 |
| Zab áprilisra | 881 |
| „ októberre | 788 |
| Tongori 1914. évi máj. | 674 |
| „ júl. | 690 |

Készáru változatlan.

Alapszabály láttamozás. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a földművelésügyi miniszter a Hajduhadházi Gazdálkodók Körének alapszabályait bemutatási záradékkal látta el.

Árverés földhaszonbérletre. Debreczen város tulajdonában lévő három földdarab haszonbérletére ma volt az árverés, amelynek eredménye a következő: Legtöbbet ígérő lett a Fried-féle 76 hold földre Horváth György 1000 koronával, a Stencinger-féle 9 hold földre Busi Mihály 569 koronával. A Kovács Lajosné-féle majorsági 5 hold földre árverező nem akadt.

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Piac-utca 26-28. sz.

Az új városi bérház fényesen berendezett szuterénhelyiségeiben.

Minden izlésnek megfelelő butorok!

Szolid árak!

Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON: 968.



az elasztikus cipősarok

PALMA

figyelje meg TARTÓSSÁGÁT

Költözködések

vállalok ruganyos stráfszekerekkel legjutányosabb árban gyors és pontos kiszolgálás mellett.

LINDENFELD JÓZSEF.
Külsővásár-tér 10. Telefon 801.

Két éves gyökeres szőlővessző, gyümölcsfa-oltvány

3-5 éves egyenes akácza kapható

„Erzsébet” szőlőtelepen. Iroda Kossuth-u. 32.

Mária-völgyi Mária-forrás

gyógy- és borviz

friss töltésben már megérkezett és kapható

Kontsek Gézánál.

Összes ásványvizek nagy raktára

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre

| | |
|---|--------------------|
| Egy szelvény | 1 szelvény 7 kor. |
| 3. 10 m. hosszú | 1 szelvény 10 kor. |
| teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) | 1 szelvény 15 kor. |
| elégendő, csak | 1 szelvény 17 kor. |
| | 1 szelvény 20 kor. |

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ert, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkarnyút, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron kelt, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékeny. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

Megüresedett szülésznői állás.

A debreczeni Kerületi Munkásbiztosító Pénztárnál az V-ik ker. szülésznői állás lemondás folytán megüresedvén, felhivatnak mindazon szülésznők, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy ez iránti kérvényüket 1914 április hó 28-ig a pénztár igazgatójához adják be.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 f.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Videokról
Apróhirdetéseket legelőszertőbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén előír. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Jelíges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Kiadó-
hivatalunkban a jelíges levelek délelőtt 10-12 óráig adatnak ki. 706

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Üzlet

TESCHENI és ANDRÁSI
TEA-VAJ,

vajas gyenge tavaszi lptól turó mindennap friss érkezésű kapható a Deutsch üzletekben.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Pörkölt és nyers kávé
különlegességek kaphatók Félégházy Jánosnál.

Falnsy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.
Készítik mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket lájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

1 mássa
hulladékfa 2.20 fillér. Grünfeldnél, Csapó-utca 16. a. Ugyanott legjobb porosz kőszén, tűzifa legolcsóbban kapható. Telefon szám 982.

Állás

Megbízható
kifutó fiú a pályaudvari könyvtárba felvételik.

Üzemnagyoobbítás folytán

nyomással:

1000 színes jóminőségű boríték K 3-60
1000 finom fehér boríték " 6-
1000 félv üzleti levélpapír " 7-
1000 színes levelező-lap " 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

Különte

Míg a készlet tart

az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarkán legújabb faconu se-lyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérművek remek választékban. Fiu és leánykarikák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Hölgyeim!

Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májfol-
tot, pattanást, vimmedlit, minden bőrruvságot az országhírű ártalmatlan Matild-arcnecős, crém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Butorkiárusítás!

A Debreczeni Kereske-
delmi Részvénytársaság

Csapó-utca 4. sz. alatti
emeleti butorcarnoká-
ban lévő összes butorok
üzlet megszüntetés foly-
tán kiárusítottak.

Kaphatók: teljes ebédlő-
és hólószobaberendezé-
sek, urizsobagarnitúrák,
íróasztalok és más egyéb
butorok, valamint egyes
butordarabok is.

Kedvező fizetési feltételek!
Rendkívül olcsó árak.
Nyitva: reggel 8-tól este 7 óráig.

Lakás

Simonyi-uton
egy vagy két szobás la-
kást keresek május 1-re
konyhával, esetleg anél-
kül. Cim a kiadóban.

Adás-vétel

Zongora
jókarban levő eladó Jóna
zsef kir. herceg-utca 58.
szám.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi új bérház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Pálóczi csemegé pirula,

nem kell budai, igmándi víz, drasztikus hashajtó
szerek, mert egy próbarendelés mindenkit meg-
győz, hogy e pirulából 2 szem lefekvéskor, osi-
karásmentes, fájdalomtalan bő széklet osinál,
hasonlón mintha sok gyümölcsöt ettünk volna.
aminthogy a gyümölcsök ezen hajtókirovonata-
ból készül, ésvágyi vegyszer ninos benne,
állandó használata a gyomrot rendben tartja,
nem kellemetlen vele az aranyér, nincs vér-
tolulás, fejfájás, alhasi bántalmak, puffadá-
sok s minden rossz gyomorral járó kellemet-
lenségek megszűnnek. !! Két szem ingyen !!

Próbadohoz 1 korona. Nagydohoz 5 korona

Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában.

Főraktár: Jóna és Jóna drogeriájában és
Kubek S. gyógyszer-tárában (Tisza-palota).

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

CZÉG

DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Ajánlja a tavaszi idényre érkezett
... ujdonságait. ...

Női costum helmék, Selymek, Crepe és ramageokban

! Nagy választék! ! Olcsó árak !

3800 bolgár

100 évnél idősebb!

E balkán nép keménysége
és ezen magas életkor-
nak teljes erőben való el-
érése túka: a — — —

„YOGHURT.” Ez egy tejből készülő, rendkívül táp erejű
élel, mely a szervezetre csodálatos erősítő és
és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készítési módja, amellel roppant ol-
csó, mert házilag előállítható tiszta tejből. — Irjon azonnal egy levelezőlapot BAUMANN
tejszártsága, Nagyszobán 5 címre és ingyen kapja meg a „A YOGHURT jelentősége
mint táp- és gyógyszer” című füzetet. — Azonkívül kap 5 phiola „Baumann-féle
YOGHURT-ferment”-et (elegendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár
Yoghurt készítéséhez, ha 1 K 60 fillért és beklid bélyegeken vagy postautalvánnyon.

Telefonszám 632 !!! Alapított 1893. évben !!! Telefonszám 632

HALMÁGYI SÁMUEL

.. női divat nagyáruház ..
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 32. SZÁM

É

rtesít a nagyérdemű hölgyközönsé-
get, misserint tavaszi ujdonságai: fel-
öltők, kosztümök, bluzok és aljakban
már megérkeztek. :: Ugyszintén

Óriási választék

Francia ruhák és pongyo-
lákban. : Costümök mér-
ték utáni vállalata.

Szolid olcsó árak. !!! !!!

Előzékeny kiszolgálás.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.